

HOME PACKAGE FOR ORDINARY LEVEL KISWAHILI FORM ONE SET No. 01

SEHEMU A (Alama 15)

Jibu maswali yote katika sehemu hii

1. . Chagua herufi ya jibu sahihi katika vipengere (i) hadi (x) kisha andika herifu ya jibu hilo katika kijitabu chako cha kujibia.

(i) Ni neno gani lenye maana sawa na neno “Kindumbwendumbwe”

(a) Utawala

(b) Wasiwasi

(c) Ugomvi

(d) Hatari

(ii) Elisha aliambiwa aende **kamandasi**. Neno lililopigiwa mstari ni aina gani ya neno

(a) Kivumishi

(b) Kiwakilishi

(c) Nomino

(d) Kielezi

(iii) Msafara wa watu au wanyama walio chukua mzigo hujikana kama:-

(a) Kafila

(b) Kafi

(c) Msafara

(d) Kago

(iv) Furushi la nyaraka za mkutano au kongamano hufahamika kama:-

(a) Kumbukumbu

(b) Nyaraka za siri

(c) Karatasi

(d) Kabrasha

(v) Tungo yenye mpangilio maalumu wa sauti inayopanda na kushuka ni:-

- (a) Shairi
- (b) Riwaya
- (c) Nyimbo
- (d) Igizo

(vi) Neno lililoinigizwa katika kamusi kwa wino uliokolezwa, fasili, matamshi na aina ya neno hilo kwa pamoja huitwaje?

- (a) Kidahizo
- (b)Kategoria
- (c)Istilahi
- (d)Fasihi
- (e)Kitomeo

(vii) Neno lililoinigizwa katika kamusi kwa wino uliokolezwa, fasili, matamshi na ain aya neno hilo kwa pamoja huitwaje?

- (a)Kidahizo
- (b)Kategoria
- (c) Istilahi
- (d)Fasihi
- (e)Kitomeo

(viii) Kipengele gani cha fani kati ya hivi vifuatavyo kinahusu silabi zenye sauti zinazofanana.

- (a) Mshororo
- (b) Kicheko
- (c) Mchezo
- (d) Chamcha
- (e) Kipigo

(ix) Mstari unaorudiwa ruiwa katika kila ubeti wa shairi kwa lengo la kusisitiza jamb huitwaje?

- (a) Kituop kimalizio
- (b) Utoshelevu
- (c) Muwala
- (d) Kituo bahari
- (e) Mshororo

(x) Mawazo makuu ya mtunzi wa kazi za fasihi humfikia mlengwa kwa njia ipi kati ya hizi zifuatazo?

- a) Fani
- b) Maudhui
- c) Dhamira
- d) Falsafa
- e) Migogoro

2. Oanisha maneno yaliyopo katika Sehemu A kutoka sehemu B

SEHEMU A	SEHEMU B
i) Kingaja	A. Mbinu ya lugha ambapo kinachosemwa ni tofauti na kinachozungumzwa.
ii) Kinaya	B. Pambo la kike la madini linalovaliwa shingoni au mkononi
iii) Kinagiri	C. Mahali penye matope au utelezi
iv) Kinamasi	D. Mshono wa urembo kwenye vazi
v) Kinara	E. Madini yanayotumika kutengenezea mikufu na pete
	F. Mabaki yanayopatikana baada ya utengenezaji wa batiki
	G. Pambo lenye umbo kama ushanga mkubwa

SEHEMU B(Alama 70)

Jibu maswali yote katika sehemu hii

3 (a) Ili watu waweze kuwasiliana vizuri na kuelewana ni lazima wazingatie mambo makuu gani?

(b) Tunga sentensi tatu za viwakilishi vya idadi na sentensi tatu za vivumishi vya sifa.

4. (a) Ukiwa kama mwanafunzi wa kidato cha kwanza elezea umuhimu wa matumizi ya picha kwenye kamusi.

(b) Maneno yaliyopangwa kwenye kamusi A-Z ili yatolewe maana zake hujulikana kama

5. (a) Ni maneno yaliyopangwa kwenye kamusi A-Z na maana zake huju likana kama

(b)Toa tofauti kati ya Fanani na Hahdira

6. (a) Ni mambo gani yanayoitenganisha fasihi andishi na fasihi simulizi

(b) Fasihi katika jamii ni kama saa inayozunguka bila kusimama. Jadili kauli hiyo.

7. (a) Uandishi wa mashairi ya jadi huvutia sana wakati wa kuyasoma. Unadhani ni kwanini shairi la adi linavutia.

(b) Tunga tarihi nzuri na yakueleweka kuhusu tukio ambalo limeshawahi kutokea nchini Tanzania

(c) Maria huwa husikiliza taarifa za habari kwenye radio, lakini hajui ni mambo gani akiwa kama msikilizaji anatakiwa azingatie.

8. (a) Malizia methali zifuatazo

(i) Hatua ndefu

(ii) Heri nitakula na nini? Kuliko

(iii) Hongo halihongoki mpaka

(b) Ni vigezo gani hutumika katika kuhakiki kazi ya fasihi.

(c) Janeth ni mwanafunzi wa chuo kikuu hupendelea sana kusoma kimya na kwa utulivu. Elezea kiviipi Janeth ananufaika na usomaji waje wa kimya bila kuwabugudhi wengine.

9. (a) Ili kuweza kuelezea umbo la ushairi ni mambo gani unapaswa kuzingatia.

(b) Babu yetu huwa na utaratibu wa kutusimulia hadithi baada ya kutoka kuoga huwa tunaenda kuota moto na ndipo babu anakuja kutusimulia hadithi.

Unadhani ni mambo gani babu huyazingatia katika kusimulia hadithi yake.

(c) Wewe ni kijana ambaye umetokea kijijini ambapo matumizi ya simu na umeme hamna kabisa na unataka kuwapatia wazazi wako taarifa ya maendeleo yako shuleni. Ni njia gani ya mawasiliano ambayo utaitumia katika kuwafikishia taarifa wazazi wako.

SEHEMU C (Alama 15)

Jibu swali namba 10

10. Fafanua alama sita na kazi zake ambazo hutumika katika uandishi.

SET No. 02

1. Chagua herufi yajibu sahihi katika vipengele (i) hadi (x), kisha andika herufi yajibu hilo katika kijitabu chako cha kujibia.

i) Ni kanuninataratibu zinazozungumzaji walughamojali waweze kuwasiliana vizuri huitwa. _____

- A. Fasihi simulizi
- B. Fasihi andishi
- C. Sarufi
- D. Fani
- E. Maudhui

ii) Vipashio vinavyoundalughani _____

- A. Sauti, silabi, neno, sentensi
- B. Mofimu, kirai, chagizonaprediketa
- C. Kishazi, neno, nominokapanashamilisho
- D. Mofimu, neno, kirai, kishazinasentensi.

iii) Ni sifa pi ambayo haibainishi famiyongoni mwasifazafasihi?

- A. Fasihi Sanaa
- B. Fasihi nima elezoyaliyo fumwakwafaninamaudhui
- C. Fasihi nina ainyotumialugha
- D. Fasihi nina ainyenyehadhiranafanani

iv) Shairi la kimapokeolenyebetinne huitwa?

- A. Tarbia
- B. Tathilitha
- C. Tathnia
- D. Takwama

v) Ni lipi yajibu sahihi la kitendawili? "kuli akwakeni kichekokwetu"

- A. Majonzi
- B. Mvua
- C. Machozi
- D. Usona macho

vi) Ni masimulizi ya kimapokeo juu ya wahenga au mashuja awakabila au taifa yenye kuchanganyachukua historia.

- A. Mbazi
- B. Kisa
- C. Visakale
- D. Istiara

vii) Utaruhusiwa kuingia hapai **ikiwa** aumeva amavaziyana aostahili. Ni aina gani ya neon lililokolezwa?

- A. Nomino
- B. Kitenzi
- C. Kiunganishih
- D. Kivumishi

viii) Yapikatiya mambo yafuatayo si muhimu kutajausimuliziwa matukio.

- A. Ainayatukio
- B. Mahali pa tukio
- C. Wakati
- D. Mukadha

ix) Watuwengi hupendakusomaki myanasiokwasau utiunafikirini kwani watuwengi hupendakusomabilasauti.

- A. Hupendakukossopamaneno
- B. Kupatamaanasahihiyamaneno
- C. Kukwepaalamazauandishi
- D. Kurefushamaneno

x) Ni hadithi za mapokeo zitumia zowahusika mawanyama, miti na watu katika kuelezea au kuonya kuhusumaisha.

- A. Ngano
- B. Maghani
- C. Vitenzi
- D. Tandi

2. Oanishamaelezoyaliyokatika **Orodha A** naya **Orodha B** ilikupatajibusahihi la maelezo hayo.

ORODHA A	ORODHA B
i. Kayamba ii. Kayaya iii. Kayakaya iv. Kayaki v. Kauri	a. Mtubwiwakieskimouliofunikwakwa ngoziyasili b. Gome la konokonomdogowa bahariniambalohutumikakatikaugangana kwenyemapambo. c. Ni ainayasamaikiambaohupatikanasana visiwavyzanzibar d. Tawaziambayohutengenezwakwamatete nandaniyakehuwekwa punji kavu. e. Ni shamrashamrakwenyesherehe f. Ainayawanyamawadogowapwaniwa jamii yak aa wanaochimbavishimo kandokandoyaufukwewabahari g. Ni ainayasamakiambaohupatikanakatika ziwaviktoria h. Ni magandayamtiunaotengenezeadawa ainayamuarobaini

SEHEMU B (ALAMA 70)

Jibu maswali yote katika sehemu hii

3. a) Elezamaanayamanenoyamisamiatiiifuatayo, kishatungasentensimojakwakilamsamati.

- i) Barua pepe
- ii) Wavutifk
- iii) Tovuti
- iv) Faksi
- v) Dabwadabwa

b) Je ungepewanafasiyakupendekezakuwa Kiswahili kitumike au kisitumikekamalughaya kufundishiamasomoyangazizasekondarihadilimuyajuungependekezanininakwasababugani?

4. Soma kifungu cha habarikifuatachokishajibumaswaliyafuatayo.

Marafikinimuhimusanakwakilamwanadamu. Hawawanaitajikailikutuondoleashidanakutuletea faraja. Marafikihupatikanapopote, shuleni, kazini, nyumbaninasafarini. Wapomarafikiwaliowema nawenginewabaya. Tunatakiwatuchague wale waliowemalakinitusiwachukiewaliowabaya.

- a) Manenoyanayotajamajinayavitu, mahali, nawatu.
- b) Manenoyanayotoataarifakuhusuvitendo.
- c) Manenoyanayotoataarifa Zaidi kuhusumajina au mbadalayamajinahayo.
- d) Manenoyanayodokezatukio au tendolinalotendeka.
- e) Manenoyanayowekapandembilihadhisawakisarufi.

5. a) Fasihininyanjapanasanasafasihisimuliziiliwezekuwasilishwainahitaji mambo yaainagani?

Taja mambo matano (05)

b)Mojakatiyakaziyaafasihiikihiifadhiwakwenyemaumbomenginehupotezaushirikianowa hadhira. Toa sifatanoyafasihiinayozungumziwahapo.

6. Kamusihuanasehemuyakiini, unafikirikatikasehemuhiyoyakiini cha kamusiinamaana ganikwawatumiajiwakamusi?

7. Soma baruakishajibumaswaliyafuatayo.

ShuleyamsingiKatwe

S.L.P. 38

SENGEREMA

12-07-2023

Mama mpendwa

Shikamoo! Habarizahaponyumbani mama? Je kaka yangualifikasalamaalivyotokahuku? Kusudi la baruahiinikutakukujulisha mama kuwanimekwishaanzakuzoeamaishayahapashuleni.

Tayaritumeanzamasomo: kwahiyo, ninikazanakuji funzanakusomakwa bidi iliniwezekupataelimuitakayonisaidiakubabiliananamaishayanguyabadaye.

Pia mama, ratibayetuyashulehuwainaanzamapemasana.

Tunaamkaalfajirinakuchelewakuwakulalakuwaajiliyakujisomea. Kwa kawaida, tunalalasaatanousikunakuamkasaakumialfajiri. Vilevilemchanatunakuanakazizanje. Kazihizo mama nikamakuchotamaji, kufagiamazingirayashule, kupika. Pia mama hapashulenikunakuanamudawakufanyamazoeziyamwiliilikuboreshaafyazetu.

Mama, ninakuombaumkumbushe kaka aninunulievitabuvyakemianafizikia. Ninaishiahapakwaleo Mtotowakompendwa.

Mashimba.

MASWALI

- i) Lengo la baruahiinilipi?
- ii) Sehemuipiinaoneshamwishowabarua.
- iii) Elezasababuyakuwekasalamunamaaganokatikabaruahii.
- iv) Kwa ninibaruahiihainaanwaniyamwandikiwa?
- v) Elezahatua utakazotumiakuandikabaruaryakirafiki?

8. Inshanimojakatiyakazizauandishikupitia inshawatuwajamiimbaliimbalihupataelimu, mafunzo nahatakukosoajamiikwakuzingatiahayoni mambo ganiyanawezakuifanyainshaisiwe bora?

9. Kwa kuwauafhamuunaumuhimukatikamaishayetuyakilasiku, unaombwakuelezeaumuhimuwa ufahamukatikamaishayetuyakilasiku.

10. Soma tenzi ifuatayo kasha jibu maswali

1.	Hodi hodi naingia,
Nyama zeni nawaambia,
Nataka kuwaelezea,
Sababu za kuhesabia,
Sensa nibozi,
Kwa kilamtanzania.	2.	Hesabuisipotimia,
Serikaliisipojua,
Mipangoitazimia,
Uchumikudidimia,
Sensaniukombozi,
Kwa kilamtanzania.
3.	Serikali iikishajua,
Idadi ikatambua,
Mahitaji itachambua,
Kila raia kumpatia,
Sensa ni ukombozi,
Kwa kila mtanzania.	4.	Shuleitatujengea,
Hospitalizitaenea,
Majiitapanua,
Na barabnara pia,
Sensa niukombozi,
Kwa kila mtanzania.
5.	Elimunimeitoa,
Kwenuwatanzania,
Hongeramlojitoa,
Vituonikusogea,
Nyumbanikusubiria,
Sensaniukombozi,
Kwa kilamtanzania.		

MASWALI

- i) Ninidhamirayafanaikatikautungohuu?
- ii) Je mtambajianamtazamoganikwajamii?
- iii) Kwa mujibu wamwandishi, niathariganitaifalitazipataiwapozoezi la sense halitafanyika?
- iv) Ninifalsafayamtunziwautungohuukuhusu sense?
- v) Taja jina la mhusikamkuukatikautungohuu